
Turnuslege tar til vingene

LIVET ER MER...

TOM SUNDAR

Email: tom.sundar@legeforeningen.no

Tidsskriftet

– Jeg er bitt av flybasillen, sier cand.med. Johannes Arnesen med diagnostisk ettertrykk. For ett år siden byttet han ut legekofferten med pilotvesken.

Johannes Arnesen hoppet av legekarrieren til fordel for en trangere, men likevel luftigere tilværelse som SAS-pilot. Begge foto T. Sundar

Tidsskriftets utsendte tar plass i cockpiten på SAS-maskinen, som er av den nye typen Boeing 737. Kopilot Johannes Arnesen og kaptein Jan Vesterelev gjør seg klar til dagens annen ruteflyging, turen Oslo–Trondheim–Oslo, samtidig som 115 passasjerer går om bord.

Det store spranget

– Take-off-briefing. Departure check.

Pilotene instruerer hverandre på et fascinerende kodespråk som består av mange engelske uttrykk. De går gjennom detaljerte sjekklister for sikkerhet, utkjøring og for selve flyruten. Så er tiden inne. Arnesen, som skal styre flyspakene mot Værnes flystasjon, gir kapteinen en siste beskjed før hjulene settes i bevegelse: – Oil pressure rising!

En hjelpebil rygger den store SAS-maskinen ut fra terminalbygningen. Noen minutter senere står vi i posisjon ute på rullebanen. Så kommer det klarsignal fra tårnet. Kapteinen kaster et blikk bakover: – Er du klar?

Han får et bekreftende nikk fra journalisten før jetmaskinen tar fart, og vi blir presset bakover idet landskapet forsvinner ut til sidene i synsfeltet. Sekunder etter er vi på vingene. På vei mot 29 000 fots høyde.

Drøye to timer senere er vi tilbake på Gardermoen. Johannes Arnesen viser rundt i SAS-hovedkvarteret, mens han forteller om sitt luftige sprang fra medisin til flyging for nøyaktig ett år siden. Tilbudet om drømmejobben i SAS kom da det gjenstod bare et par måneder av turnustjenesten i Vestvågøy kommune i Nordland.

– Jeg kunne ikke la sjansen gå fra meg. I mer enn ti år hadde jeg håpet på en jobb som pilot, bedyrer 33-åringen, som utdannet seg til flyger lenge før han ble lege.

I gymnasårene var han aktiv i Gudbrandsdalen flyklubb. Senere reiste han til USA og gikk et år på sivil flyskole i Florida. I 1988, da han var 21 år gammel, returnerte han til Norge med ambisjoner om å få jobb som sivil flyger. Han tok norsk sertifikat og utdannet seg videre ved Statens trafikkflygerskole i Sandefjord. Men det nærmeste han klarte å komme en SAS-cockpit, var som koffertstuer på Fornebu flyplass.

– I begynnelsen av 1990-årene var det dårlige tider og stillingsstopp i flyselskapene, noe som viste seg å vare i flere år. Etter hvert gav jeg opp håpet om å bli profesjonell flyger, forteller han.

Den hvite frakken er byttet ut med pilotuniformen

Flyging og medisin

Han bestemte seg for å studere medisin, og i 1992 ble han tatt opp ved Universitetet Oslo. Men under hele studietiden holdt han flyferdighetene ved like. Åtte år og

1 200 flytimer senere kom altså belønningen for strevet. Før han fikk slippe til som SAS-pilot, måtte han til Stockholm for å trene 135 timer i flysimulator.

– Alle nyansatte flygere må gjennom en intensiv periode med simulatortrening. Senere må man være i simulator to ganger i året for å holde seg oppdatert, sier Johannes Arnesen.

Turnus er fortsatt et velkjent begrep for den flygende legen. Han jobber i såkalt variabel gruppe, der pilotene til enhver tid bare kjenner sin turnus for de neste 2–4 ukene. Frihelger må man søke om minst seks uker i forveien. Til gjengjeld, forteller Arnesen, får han fly både innenriks og utenriks.

Han regner med å tilbringe 10–12 år som kopilot i høyre førersete, før han kan bli kaptein med fast plass på venstre side i cockpiten. Men legekofferten er ikke lagt vekk for alltid. Neste sommer har han planer om å ta permisjon fra SAS for å fullføre turnustjenesten og sikre seg legeautorisasjonen. I fremtiden håper han å kunne kombinere medisinfaget med flygeryrket. Som medisinstudent skrev han oppgave om flyskrekk, og kanskje kan han senere bruke sin kompetanse innen flymedisin.

– Hadde jeg ikke blitt flyger, er jeg sikker på at jeg ville trives som lege, sier Johannes Arnesen, som lover at han fortsatt vil følge med på medisinfrenten.

Publisert: 30. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. mars 2026.